NRo 52

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyżſzego Rządu Nayiaśnieyszego Jmperatora Całey Roſsyi.

z Wilna VS. 30 Czerwca 1800 w Sobotę

z Wilna d. 30 Czerwca VS.

Uniwersitas Wileńſka doznaiąc nad sobą łaſkawey opieki Nayiaśnieyszego Monarchy *Pawła* Pierwszego, pełna wdzięczności dzień Jmienin JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI przez publiczną Mowę corocznie obchodzić poſtanowiła. W tym celu na publicznym dziſiay Akademii poſiedzeniu W. mć X. Boguſławſki *S*więtey Teologii Doktor i profeſſor, Kanonik Jnflantſki miał Mowę *o błędach Zdań i Opinii ludzkich oddalaiących ſię od Prawideł BOSKIEY Religii*; w którey to Mowie godney uwagi Człowieka i Narodow gruntownie dowiodł; że niemasz pokoiu i szczęścia bezbożnym i oddalaiącem ſię od Porządku Moralnego raz od BOGA poſtanowionego: że Religia Chrześciańſka iedynym ieſt Moralności prawidłem i iedyną zaſadą szczęśliwości szczegulney i powszechney; że do pòty prawdziwego na świecie uszczęśliwienia nie będzie, do póki i prywatnych obywatelow życie, i Rządu sprężyny wszyſtkie wedle prawideł BOSKIEY Religii umiarkowane nie będą.

D. 18. i 19. t. m. w pensyach JP. D'Abry Kawalerſkiey i Damſkiey odprawiły ſię publiczne popisy ze wszyſtkich nauk iakie tam dawać się zwykły; w przytómności JW. Biſkupa Wileńſkiego i Kawalera Koſsakowſkiego, Prezyduiącego w Kommiſsyi Edukacyiney, i wielu innych osob, mianowicie Profeſsorow Uniwersitetu tuteyszego. Odpowiadali uczniowie na zadawane pytania dokładnie, daiąc dowod znakomitego postępku, z powszechnym ſłuchaiących ukontentowaniem i zaletą pilności uczących ſię i nauczycielow. Dnia drugiego z południa był popis z muzyki, śpiewania, i tańcow.

Z Petersburga VS. 19 Czerwca.

Otrzymali rangę Półkownikow Podpółkownicy; Brygad Maior Otto, i półku Kiraſſyerow Sołtykowa 2 Kulikowſki. Maiorowie zoſtaią Podpółkownikami: półku dragonii Puszkina Kulikowſki, i półku kiraſſyerow Corna Argamakow 2. Leibgwardyi regimentu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Kapitan Arbuzow zoſtał *Pó*łkownikiem i kommendantem gwardyiſkiego inwalidow batalionu. Uwalniaią ſię od ſłużby: półku kiraſſyerow Sołtykowa 2 Półkownik Bułhorczyc; półku kiraſſyerow Brinkena Półkownik Kjąże Dechio. Woyſka Dońſkiego zmarły Półkownik Wierszynin z rang liſty wymazany. Regimentu muszkietyerow Ławrowa Podpółkownik Kozaczkowſki, i znayduiący ſię przy armii Podpółkownik Mecdianik zoſtaią Półkownikami; półku ſtrzelcow Wedemejera Maior Karl Podpółkownikiem. Tayny Konsyliarz Raczyńſki będzie *S. P*etersburgſkim Oberpolicmeyſtrem. Wołohodſki Cywilny Gubernator Aktualny ſtanu Konsyliarz Putimcow uwalnia ſię od obowiązkow z pensyą dożywotnią iaką miał dotąd; mieysce iego zaſtąpi Aktualny ſtanu Konsyliarz Lisaniewicz.

z Wiednia 28 Czerwca z Gazety Wiedeńſkiey.

D. 24 przybył do naszey ſtolicy gonieę od Generała Kawaleryi Barona Melas, z rapportem że nieprzyiaciel przeszedłszy rzekę Scrivia z całemi ſiłami zbliżał ſię do okolic Alexandryiſkich w zamiarze ſtoczenia walney bitwy; co widząc wódz Auſtryacki, armią Cesarza Jmci za Bormidą zgromadzić poſtanowił; iuż do Alexandryi na d. 11 wkroczyły dywizye Keima i Haddicka, które też na d. 12 przyłączyły ſię do głównego obozu. D. 25 przybiegł drugi ze Włoch Kuryer Maior Lang z wiadomością o zaszłey bitwie, która los ſtron woiuiących w tamtey krainie rozſtrzygnąć miała; ſzczeguły ważnego zdarzenia kładniemy.

D. 13 cała armia Auſtryacka przeszedłszy rzekę Tanaro, obozem ſtanęła pod Alexandryą między pomienioną rzeką i Bormidą. Tegoż dnia po południu nieprzyiaciel natarczywie uderzył na ſtraż przednią, która przemagaiącym ſiłom uſtępuiąc cofnąć ſię muſiała. D. 14 rano Cesarscy przeszli Bormidę podzieleni na 3 wielkie dywizye do boiu uszykowane; czwartą ſkładała rezerwa;

tey kazano nie tylko armią od prawey strony zastaniać, ale też mieć oko na drogę do Novi prowadzącą, ponieważ była wiadomość, że tam przybył Suchet wódz nieprzyiacielski. Hrabia Haddick prowadził pierwszą dywizyą, szedł za nim Keim Generał; za tym następowała Grenadyerow dywizya Morzina, za nią nakoniec Kawalerya Elsnitza. Gdy zaś Haddick z naywiększą odwagą porażał nieprzyiaciela pod Marengo, druga i trzecia dywizye pod sprawą Generałow Ott i Oreilly ciągnęły do Sale i Fragarolo.

Przez dzień cały nie ustawała bitwa; dzień cały szczęście i zwycięstwo ważyło się na obie strony; noc sama rozdzielaiąc walczących z niesłychaną zaciętością i uporem, koniec położyła krwawey bitwie. General Melas nayznakomitsze świadectwo daie stateczności. i męstwu wszystkich Generałow podkommendnych Officyerow,, i woyska całego; mianowicie zaś wychwala regimenta Nauendorff, Bussy, artylleryą. Strata z naszey strony w zabitych, ranionych, ieńcach wynosi głów 9 tysięcy, 1500 koni; ranionych liczemy żołnierzy 5300. Nieprzyiacioł poległo bardzo wielu, znaczna też liczba iest ranionych. General Desaix zabity, kilku innych raniono; zagarneliśmy ieńcow 2600. W nocy z d. 14 na 15 Wodzowie Francuzcy nowo przybyłą na pomoc woyska swoiego dywizyą, na prawy brzeg rzeki Bormida zprowadzili.

Pod Generałem kawaleryi Melas dwóch koni zabito; armia Cesarsko Królewska pod czas pamiętney bitwy wielką szkodę poniosła w zabitych Generałach i Officyerach. Ranionemi zostali: Generałowie: Haddick, Vogelsang, Latterman, Gottesheim, Bellegarde, La Marseille; Połkownicy: Koelbel, Kuhn, Vermati, Soudain, Erroes, Schustek, Belleredi, Provencheres, Reisner; Podpółkownicy: Berthust, Nesslinger, Koevoesdy, Ohlenhausen; Maiorowie; de la Lance, Reinhard, Sterndahl, la Poussiere, Wolfarth, Ahrenberg, Reinbach, Volkmann, Mecsery, Perzel. General Kwatermistrz armii Włoskiey Zach, Połkownicy: Schiaffinati, Weeber, Podpółkownicy: Kleinmayer, Auerhamer, Kees, Molitor, S. Julien, i 60 innych Officyerow w niewolę poszli; zabitych i ranionych ober Officyerow liczemy 230.

Wkrótce będą do wiadomości powszechney podane imiona wszystkich Officyerow, którzy nie tylko w tey bitwie pod Marengo, ale też od początku tegoroczney kampanii we Włoszech zabitemi, ranionemi, lub w niewolę wziętemi byli. Gdy na pogrzebienie umarłych, zamianę pobranych w bitwie ieńcow, z obu stron pozwolono dać woysku spoczynek przez 48 godzin; ztąd przyszło do innych umow; na których postanowiono nie rozpoczynać iuż nieprzyiacielskich krokow bez 10 dniowego wprzód ostrzeżenia; cała zaś armia Austryacka nad rzekami Po i Mincio rozłożona będzie. (Ta umowa ma wielkie podobieństwo do oney którą nieśmiertelney pamięci Xiąże Eugeniusz w r. 1706 pod Turinem zwycięzca, podpisał z Francuzami i Hiszpanami; którzy Mantuę, Mediolan, słowem całe Włochy ustąpić musieli, uprowadzaiąc woysko, artylleryą, bagaże za góry Alpeyskie.)

Ponieważ zaś tu stała się wzmianka o przypadku zdarzonym podczas woyny o sukcessyą Hiszpańską, trudno iest nie przypomnieć drugiego który do dzisieyszych zdarzeń ma wielkie podobieństwo. Woiowali na ten czas Austryacy z Domem Burbońskim dość szczęśliwie za pomocą Rzeszy Niemieckiey, Portugallii, Hollandyi, Wielkiey Brytanii; tey mianowicie pieniędzmi i żołnierzem podbito Niderland, Włochy, część Hiszpanii; granice nieprzyiacielskie naiechano; naywarownieysze upadły twierdze. Nakoniec r. 1712 woiować przestała Anna Królowa; szczęście też zprzymierzeńcow odstąpiło. Sam nawet Eugeniusz nie mógł złemu zaradzić; zwycięzca pod Denain Villars Marszałek z boiowiska napisał do Generała Xiążęcia d' Ormond: dałem poznać Austryakom i Hollendrom, że iuż przy sobie nie maią Marlborougha i walecznych Anglikow.

Z Drugiey strony General artilleryi Baron Kray donosi, że gdy d. 20 Graf Starray nie mógł przymusić nieprzyiacielskiey dywizyi w Grimheim na lewą stronę przeprawioney, do powrótu za Dunay, przem gaiącą Francuzow liczbą znaglony z nieiaką klęską do Gundelfingen ustąpił. Gdy zaś z innych wielu rapportow wódz Austryacki uwiadomionym został, iż Moreau wydziały woyska swoiego posłał ku Donauwerth; z tego względu postanowił odmienić utrzymywane dotąd w Ulm stanowisko, roskazuiąc wytknąć oboz nowy między Albeck i Elchingen; tu Baron Kray ma przedsięwziąć śrzodki stosowne do rapportow iakie odbierze o dalszych zamysłach i obrótach wodza Francrzkiego. Od brygady Arcy Xiążęcia Ferdynanda wysłana dywizya do Wangen zabrała w niewolę 8. Officyerow, 80 żołnierzy W Tirolu, Voralbergu, i Grisonach spokoyność zupełna.

Stany Austryi wyższey i niższey, Styryi, Carinthii, Carnioli zwołane zostały dla naradzenia się względem obrony pospolitey w potrzebie. Z Węgier całego woyska i milicyi ruszyć niepodobno, dla rozruchow trwaiącycn w sąsiedzkiey Tureczyznie. We wszystkich klasztorach naszey stolicy założono wielkie magazyny, obozu iednak pod Munkendorf nie będzie. Comitaty Węgierskie wyraźnie oświadczyły się dać 26. tysięcy żołnierza.

z Constantinopola 26 Maia z Gazety Hamburgskiey.

Reis Effendi za odebraniem rapportow

o rozpoczęciu w Egipcie woyny nowey urząd ſtracił; mieysce iego zaſtąpi Dyrektor morſkich zbroiowni. Cadir Bey, który do podbicia wysp dawniey Weneckich pomagał Admirałowi Uszakow, wyszedł pod żagle z oſtatnią dywizyą flotty Kapitana Baszy. Czyli Wielki Wezyr odnowi negocyacyą z Generałem Kleber, albo też mocą oręża Francuzow przynaglać będzie do uſtąpienia z Ottomańſkich Prowincyi, nie wiadomo; to pewna iż wiele woyſka lądowego powiozł Kapitan Basza do Siryi i Egiptu. Rozruchy w okolicach naszey ſtolicy nie uſtaią; niektóre gromady rokoszanow rozproszono. General Angielſki Koehler ze wszyſtkiemi Officyerami narodu ſwoiego wyieżdża do Minorki.

Basza Nicomedyiſki, którego Porta wyniosła na znakomity lecz oraz pełen niebezpieczeńſtwa urząd, Kommendanta woyſk przeznaczonych do poſkromienia rokoszanow groźnych ſtolicy naszey, źle i nieszczęśliwie, iak wiadomo, dopełnił obowiązek włożony na siebie; zapomniawszy iednak co może Dywan rozumieć o tym zdarzeniu, zaufał zbytecznie swoiey niewinności, śmiało przyiechał do Conſtantinopola, i ſtanoł w domu Kaimakana, zaſtępcy nieprzytomnego Wezyra; od którego grzecznie przywitany otrzymał zwykłe u wschodnich narodow gościnne podarunki. W dni potym kilka poszli obydwa na audyencyą do Wielkiego Sułtana; lecz gdy Basza Nikomedyiſki u drugiey bramy zsiadł z konia, od siepaczow oſkoczony wnet głowę ſtracił.

Naoſtatek po długim oczekiwaniu odebraliśmy dokładne opisanie klęſki wielkiego Wezyra w Egipcie. Inſtrukcye iakie Lord Keith odebrał od dworu Londyńſkiego, zrywaiąc ugodę w Larish podpisaną, nowym iesz cze negocyacyom pole zoſtawowały otwarte. Wezyr i Kleber zdawali ſię iedno rozumieć maiąc obydwa nadzieię że Miniſterium Angielſkie odmieni kiedykolwidk pierwszą determinacyą; zaczeli traktować tymczasowie; i gdy tylko trudność zachodziła; tey całą klęſkę przypisać trzeba; Wodz Turecki iuż trzymał Salahie, Catihie, Belbeis, Damiette, część Delty, i wyższego Egiptu przez Francuzow odſtąpione mocą zawartey ugody; chciał ieszcze wniść do cytadelli Cairu; lecz General Kleber nie ſądził za rzecz przyzwoitą wydawać nieprzyiacielowi ieszcze nie przeiednanemu twierdzę po Alexandryi oſtatnią; umyślił raczey rozpoczynać woynę, oſtrzegł o tym Wezyra, doniosł armii Francuzkiey w naſtępuiących wyrazach.

Zolnierze. Macie oto liſt pisany do mnie od Lorda Keith Admirała Angielſkiego. Oſtrzegam, powiada, iż Król Jmć nie pozwolił kommenderuiącemu flottą iego na morzu śrzodziemnym zezwalać na kapitulacyą z woyſkiem które masz w Egipcie lub Syryi, wprzód niżeli broń złożycie, wydaiąc mocarſtwom zprzymierzonym okręta i ammunicye w porcie Alexandryiſkim zawarte. Co gdyby nawet ſię ſtało, nie mogę iednak żołnierzowi Francuzkiemu dozwolić powrotu do Oyczyzny przed zamianą ieńcow. I o tym ieszcze donieść muszę że okręta uwożące z Egiptu woyſko za pasportem przez kogokolwiek wydanym będą chwytane; ludzi odeſzlemy do Alexandryi. Jeśliby zaś ſtatki do portow Francuzkich płynely za pozwoleniem iednego tylko z woiuiących mocarſtw, w takim zdarzeniu za dobrą zdobycz poczytane będą, ludzie w niewolę iść powinni. Te ſą ſłowa Lorda Keith, żołnierze; na tak zuchwałą odezwę zwycięztwem odpowiedzieć lub zginąć nam potrzeba; gotuycie ſię do boiu.

Kleber.

Jakoż 20 Marca we 3 dni po odezwie Francuzi z armat ſtrzelać zaczeli do przedniey ſtraży Tureckiey pod Maturia o mil a od Cairu. O godzinie 8 wielki Wezyr nadciągnoł z armią, i rozłożył ſię między Maturia i El Hanca. Armia Republikantow nie wynosiła nad 15 tyſięcy licząc kawaleryą i Dromadery. uszykowana we dwie linie o pół mile od Boulac; ſkrzydło prawe gaiem daktylowym zaſłonione było. Jazda Ottomańſka bez żadnego ſkutku po kilkakroć uderzyła na nieprzyiacielſką piechotę; poſtąpiwszy potym Janczarowie natarli dość mężnie na ſkrzydło lewe; lecz gdy brakło ammunicyi, artylerya też Turecka ſłabą pomoc czyniła, muſieli wkrótce uſtępować. O południu woyſka Francuzkie ruszyły do ataku, powſtał ogień z armat i ręczney broni; zmieszali ſię Ottomanie; 40 tyſięcy zbroynego ludu wnet pierzchneło na wszyſtkie ſtrony; przy nayw ękſzym uſiłowaniu Wezyr przy sobie nikogo zatrzymać nie mógł.

Uſtąpił więc do obozu; lecz i tam był nie długo, albowiem naſtępowali dwuma kolumnami nieprzyiaciele chcąc oſkrzydlić. Tu iuż oſtatnia rozsypka: 19 armat i część obozu doſtała ſię zwycięzcom, których zginęło niewiele, ponieważ nie doznali wielkiego odporu. Turkow poległo i ranionych ieſt 8 tyſięcy, nie licząc którzy zgineli w puſtyniach Na początku bitwy niektórzy z wodzów Ottomańſkich i Mammelukowie na czele kilku tyſięcy żołnierza wpadli do Cairu przez Boulac, zamordowali pozoſtałych Francuzow w mieście, z niemi wielu Greczynow i Koptow; nie długo by ſię trzymali, gdyby Kleber oszczędzaiąc ſtolicę Egiptu nie przeſtał na ściſłym iey opasaniu. Rozumiemy nie bez dowodow, że nowe negocyacye będą rozpoczęte, dla przyprowadzenia do ſkutku pierwſzey, na którą iak ſłychać iuż ſię zgodził Dwór Londyńſki.

z Paryża 20 Czerwca z Gazety Frankfortſkiey

Sławne ſą za dni naszych oblężenia

Mantuańſkiey i Luxemburgſkiey twierdzy gdzie Feld Marſzałkowie Wurmser i Bender głod i wszyſtkie niewygody cierpliwie znoſili; nie mniey pamiętne będzie w potomnych czasach opisanie Genueńſkiego miaſta, iako ſię pokazuie z liſtu Masseny do 1 Konsula. Mam honor donieść powiada, o uſtąpieniu z Genui woyſk Francuzkich, ſpodziewaiąc ſię że pochwalić zechcesz waleczny odpor moiego garnizonu. Nie utraciliśmy na piędź ziemi; gorowaliśmy owszem ciągle nad nieprzyiacielem, i gdyby żywność była mogliśmy zoſtać w oblężonym mieście na wieki. Dziś rozdałem żołnierzowi trzy iuż oſtatnie uncye tego pokarmu ktoryśmy chlebem nazywali, złożonego z otrębiow, ſłomy owſianey, Kakao, bez pszenicy. ziedliśmy wszyſtkie konie, umierała z głodu nieſkończenie wielka liczba ludu i żołnierzy.

Ta okoliczność, bombardowanie, po kilkakroć Genueńczykow do buntu zapalały; zapobiegłem iednak złemu w pierwiaſtkach. Mieliśmy nadzieię że przyidziesz z odsieczą; i dla tego użyłem naynieznośnieyszych śrzodkow, ażebyśmy mogli doczekać przybycia twoiego. Lecz nakoniec rozwiązała ſię machina; trzeba było pomyślić o zachowaniu na potrzebę RPtey woyſka, ktore zniosło cierpliwością nieſłychaną wielorakie trudy, prace, niebespieczeńſtwa, niedoſtatek. Upadliśmy zupełnie na ſiłach; podobieńſtwa ludzkiego nie widać w żołnierzu wynędznionym. Officyer ktorego posyłam z rapportem opowie cośmy czynili i cierpieli na ocalenie miaſta. Wychodzę z garnizonem przyłączyć ſię maiąc do centrum armii Włoſkiey; czekam inſtrukcyi. Maſſena.

Nie odebraliśmy w tych dniach rapportu żadnego od armii rezerwowey i Niemieckiey. W liſtach prywatnych czytamy, że do Nice przybyło 500 zbiegłych z oyczyzny Genueńczykow. Auſtryackie woyſka uſtąpiły z Turinu; w cytadelli zoſtawuiąc 2 lub 3 tyſiące garnizonu; gwardye mieyſkie rozbroiono; kolumna Francuzka tam wkroczyła na d. 11. Z Briançon wyſłano artylleryą do oblężenia cytadelli. Z Dijon Brune codziennie ku granicom Włoſkim iść każe regimentom ktore dopełnił. W Medyolanie 2 tyſiące ieńcow naszych na wolność puszczono. W armii Generała Moreau wielka niekarność panuie; żołnierz wszyſtkiego ſobie dozwala; proklamacye naygorliwsze dotąd nie ſkutkowały. W obozie Niemieckim znayduiący ſię Chirurgowie wynaleźli niedawno łatwy i prędki ſposob opatrywania chorych i ranionych, nawet pośrzod ognia; nazwali go chirurgie mobile, volante. Generał Lecourbe doznał iey dzielności, i wielce wychwala.

W zachodnich Departamentach Anglicy nie uczynili dotąd nam ſzkodliwego lądowania; na wyspę Houat i Hadic 6 tyſięcy żołnierza wysadzono, zagrażaiąc niby do Belleisle wtargnieniem. Pierwszy Konsul rozdać iuż kazał kilka ſzabel, i karabinow żołnierzom ktorzy ſię dyſtyngwowali w bitwach. D. 14 Lipca obchodzić mamy uroczyście święto ziednoczenia Francuzow; tegoż dnia w ſtolicy naszey poſtawiona będzie kolumna narodowa; w drugich miaſtach znacznieyszych Departamentowe, na ktorych zapisywać kazał Buonaparte imiona poległych za oyczyznę rycerzow. Auſtryacy Sawonę opuścili, do ktorey wszedł Suchet; podobnym ſposobem wyprożnioną znaleziono twierdzę Vintimiglia; nieprzyiaciel z Nice uſtępuiąc wiele armat wrzucił do morza, ażeby Francuzom ſłużyć nie mogły. O bliſkim powrocie pierwszego Konsula do naszey ſtolicy mowić nie przeſtaią. Generał Desaix do obozu iego iuż przybył.

Miniſter policyi do wszyſtkich Prefektow pisał zalecaiąc ażeby w Departamentach ſwoich nie ściśniali wolnego ſprawowania obrządkow religii, maiąc iednak oko na ſpokoyność i porządek. Niech, powiada, otwarte iuż będą wszyſtkie kościoły; niech miłość oyczyzny i dobra powszechnego zaymuie wszyſtkie ſerca, umyſły zapala. Po oſtatniey rządu naszego przemianie ſtaliśmy ſię narodem z braci złożonym; znikneły fakcye, zgasła nienawiść. Jeśli zaś ieszcze ſą ludzie niepoprawieni doświadczeniem, ktorzy lubią ſiebie i drugich karmić prożną nadzieią i marzeniem, takim wiedzieć trzeba, że na tey ziemi naszey nie znaydą przywileiow, bezkarności, ſpoczynku; rząd ukarać i bydź ſprawiedliwym potrafi... Miniſter morſki zalecił okrętom i korsarzom RPtey odtąd nie zabierać rybakow Angielſkich, ponieważ z ſwoiey ſtrony Krol Jmć Wielkiey Brytańnii taką powolność dla naszych uczynił.

z Amſterdamu 24 Czerwca z Gazety Hamburgſkiey

Gońcem z Paryża wysłanym d. 22 odebraliśmy naſtępuiącą wiadomość. D. 14 pod Marengo niedaleko Alexandryi zaszła ſtraszliwa bitwa, zatym podpisano broni zawieszenie. Generał Melas uſtępuie z całych Włoch połnocnych wyiowszy Mantuę i Ferrarę. Genua, cytadella Turinſka, Medyolańſka, i inne twierdze Francuzom oddane będą. Zawieszenie broni trwać będzie poki Dwor Wiedeńſki nie da odpowiedzi, do ktorego gońca wysłano. Armie nie mogą iedna drugiey attakować nie oſtrzegłszy 10. dniami o zerwaniu zawieszenia broni. Francuzi w bitwie zdobyli 15. chorągwi 40 armat, ieńcow 8 tysięcy; krwi przelew z obu ſtron był ſtraszliwy; Generał Desaix poległ na placu. Czekamy urzędowego rapportu. (obacz wyżey pod artykułem z Wiednia.

N^RO 52.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSK.

z *Wilna VS.* 30 Czerwca 1800 w Sobotę.

z Nordkoepingi 18 Czerwca z Gazety Hamburgſkiey.

D. 15 zakończyły ſię w mieście naszym obrady Seymowe. Krol Jmć w długiey mowie oświadczył ukontentowanie ſwoie czterem ſtanom Królеſtwa, Oratorow Izb gorliwość pochwali; tegoż dnia wieczorem Monarcha, nazaiutrz Królowa Jmć wyiechali do Stockholmu. Propozycyi podaney względem zapłacenia długow Xiążęcia Sudermanii i Oſtrogothii, Stryiow Królewſkich, nie przyięto. Deputacya wyznaczona ſkarb publiczny znalazła iak naſtępuie. Umieraiąc w r. 1792 nieśmiertelney pamięci Guſtaw 3 zoſtawił ogułem długu 30 millionow talerow; z tych 13 ſkarb zawinił obywatelom kraiowym, resztę zagranicznym. Przy końcu r. 1799 należało ſię pierwszym tylko 10 millionow 700 tyſięcy; lecz dług wnętrzny urośł do millionow 18; tak więc w przeciągu lat bliſko 7 ſzczęśliwych i ſpokoynych nie zapłaciła Korona długu nad million trzykroć tyſięcy talarow. Teraznieyszy Seym wſkazał obfitsze zrzódła, w których czerpaiąc roſtropnie narod w kilku leciech od wszelkiego długu oswobodzonym zoſtanie.

z Inspruck 11 Czerwca z Gazety Frankfortſkiey.

Gdy ſię Genua poddała, General Hohenzollern wkroczył do miaſta na garnizon; Angielſka zaś flotta do portu zawinęła. Twierdze: Werona, Mantua, Peschiera, dobrze ſą opatrzone; gdy zaś Wukaſſowich gotuie ſię bronić brzegow rzeki Mincio, Dedowich na czele ſwoiey dywizyi pilnować będzie Adigi i ieziora Garda; lecz ieszcze niebespieczeńſtwo ſię nie zbliżyło do tych okolic; ponieważ oprócz ſłabych podiazdow woyſka Francuzkie obróciły ſię ku Prowincyom zachodnim we Włoszech. Baron Laudon przybył na granice Tirolu, maiąc przywodzić 10. tyſięcom milicyi kraiowey. Tak więc w krótkim czaſie w kraiu dawniey Weneckim Cesarz Jmć mieć będzie liczne woyſko, które z wygodnego mieysca położenia korzyſtaiąc wſtrzyma poſtępuiących nieprzyiacioł.

z Wenecyi 7 Czerwca z Gazety Frankfortſkiey.

Z Corfou odebraliśmy urzędową wiadomość, że goniec z Conſtantinopola wyſłany przywiozł do pomienionego miaſta konſtytucyą dla wysp dawniey Weneckich napisaną; według niey wszyſtkie wyspy Francuzom wydarte ſkładać będą Rz'tę niepodległą, obojętną, aryſtokratyczną, pod opieką Wielkiego Sultana, gwarancyą zprzymierzeńcow Ottomańſkiey Porty; od których potrzebna ratyfikacya ieszcze nie przyszła, lecz wkrótce ieſt ſpodziewana.

z Moguncyi 18 Czerwca z Gazety Frankfortſkiey.

General S. Suzanne dnia wczorayszego przybył do naszey ſtolicy z Strasburga; uprzedziło go Generałow kilku od armii Niemieckiey przyſłanych, wszyscy razem zatrudniaią ſię pilnie formowaniem woyſka nowego z batalionow garnizonowych, regimentow Niderlandzkich, nowozaciężney młodzi; na iaką wyprawę ta ſiła użytą zoſtanie zgadnąć trudno; cokolwiek albowiem mówiono o wtargnieniu do Frankonii wątpliwym ieſt, z drugiey ſtrony woyſka Auſtryackie pospolitym ruszeniem wsparte w Szwabii nie ſą tak liczne, ażeby Generałowi Moreau groźnemi ſtać ſię mogły. W mieście Berne ma bydź wkrótce zwołana rada woyſkowa na ſądzenie Generała Xaintrailles o zdzierſtwa oſkarżonego.

z Liworny 6 Czerwca z Gazety Hamburgſkiey.

Odebrawszy pożądaną wiadomość o dobyciu Genui, obywatele naſi i cała Toſkania ucieszyła ſię nieſkończenie, nie tylko ztąd że handel dziś wolnieyszy mieć będziemy, lecz daleko ſprawiedliwiey, że niebespieczeńſtwo oddaliło ſię od granicy, którym zawsze zdał ſię grozić tak bliſki nieprzyiaciel. W porcie naszym codziennie mamy wielką liczbę kupieckich okrętow. Do Genui ogłodzoney posyłaiąc wszelką żywność wiele zyſkamy. Królowa Jmć Dwóch Sycylii przed liſtopadem u nas nie ieſt ſpodziewaną.

Od granic Tirolſkich 12 *Czerwca z Gazety Hamburgſkiey.*

W kraiu lud cały ieſt wezwany do pospolitey obrony. Gubernator Graf Bussingen wydaie do ludu odezwy gorące. Z Officyerow od korpusu Inżenierow, i Deputowanych mieyſkich ſkład ſię kraiowa rada wojenna, którey obowiązek wszyſtko przysposobić do odporu; uzbroieni obywatele pod wybranemi wodzami spieszą ku granicom. D. 18 znaydować ſię powinno ludzi 22 tyſiące na wyznaczonych ſtanowiſkach; na początku Lipca naſtąpi drugie ludu ruszenie z 36 tyſięcy złożone. Magazyny pozakładano, żywnością, ammunicyą napełniono; czego nie mieli u ſiebie obywatele, dał Cesarz Jmć. W ſtolicy naszey Te Teum laudamus odśpiewano uroczyście za wzięcie Genui. Oprócz dywizyi Xiążęcia Reuss, Generałow Hiller i Jellachich, mamy inne woyſko, ktore przed kilko dniami wkroczyło do granic naszych; ieſt to korpus Xiążęcia de Condé wynoszący 6200 ludzi; ſłychać że przez kray Saltzburgſki póydzie do armii Barona Kray.

z Bruxelles 19 *Czerwca z Gazety Hamburgſkiey,*

Dnia dziſieyszego przyſłany goniec od Renu do Generała kommenderuiącego Cartheaux, przyniosł wyraźny rozkaz, ażeby ten iak nayprędzey wszyſtkie ztąd woyſka Francuzkie do Moguncyi prowadził, gdzie pod przewodnictwem Generała S. Suzanne nowa rezerwa ma bydź zgromadzoną. Tamże posyłamy bardzo wiele ammunicyi, armat, żywności.

z Hagi 21 *Czerwca z Gazety Courier du Bas Rhin*

Obrany Dyrektor RPtey Batawow van Swinden wymawiał ſię od przyięcia tey doſtoyności; lecz zgromadzenie Prawodawcze przyczyny wszyſtkie uchyliwszy zaleciło, ażeby iak nayprędzey pełnić zaczynał obowiązki powołania ſwoiego. Dotąd iednak Van Swinden chory w Amſterdamie przybyć nie mógł do naszey ſtolicy. Prawodawce naſi z trudnią ſię wynalazkiem coraz nowych podatkow, które tym ſą cięższe, im bardziey handel upada. Angielſkie towary dość wolnie dziś wprowadzamy do kraiu. Rospoczęte ſą negocyacye względem wolnego śledzi łowienia. Niedawno Korsarz Francuzki przyprowadził do portow naszych ſtatek rybacki Anglikom zabrany Dyrektorowie natychmiaſt odesłali wolno do Anglii, lękaiąc ſię ażeby nieprzyiaciel podobnym ſposobem nie zabierał naszych rybitwow.

General en chef Augereau zatrudniony ćwiczeniem w kilku obozach zgromadzonego rycerſtwa Francuzkiego i Batawſkiego, pilnie pracuie nad oszczędzeniem wydatkow mniey potrzebnych; przez co iuż dość znaczne ſummy w ſkarbie zoſtaią. Brzegi morſkie, naybardziey w okolicach Wyck op zoom do obrony przysposobione; 36 nowych batteryi tam założył wódz Francuzki. Od nieiakiego czasu zagęściła ſię dezercya w Batawſkim woyſku, bardziey niż w zeszłym roku; przypisuią to niektórzy Anglikom, którzy iak wiadomo, znaczną liczbę współziomkow naszych na wyspie Wight utrzymuiąc, zbiegom ztąd przeprawę ułatwić umieią dla ziednoczenia ſię z woyſkiem Xiążęcia d'Orange

Na ſkutek Dekretu Sądu Głугo Litt: w roku teraźnieyſzym 1800 mca Maja 12 dnia zapadłego w ſprawie W. J. P. Kazimierza Suliſtrowſkiego ex Piſarzewicza Litt: z Kredytorami i Pretenſorami, oraz Debitorami zeſzłego W. Aloizego Suliſtrowſkiego Piſarza Litt: Sąd Taxatorſko Exdywizorſki przeznaczaiącego, po tymże ſądzie pod upadkiem czyli amiſſią pretenſyi wſzyſtkim Kredytorom a wnieſtanności rekognicyą zawinionych ſumm Debitorom ſtawać nakazuiącego, W. Suliſtrowſki ex Piſarzewicz Litt: przybliżaiąc winną z siebie dla każdego ſatyſſakcyą, dla niezręczności i mnogiey wydawania poſzczegulnie Pozwow liczby, a razem z przyczyny niektórych Kredytorow Pretenſorow i Debitorow mieſzkania w odległych Guberniach, innych zaś w obcych Państwach zagranicznych, i zadość czyniąc Dekretowi Głgo Sądu Litt. przez Gazety uwiadamia wſzyſtkich generalnie Kredytorow Pretenſorow do Maiątku zeſzłego Oyca ſwego Piſarza Litt: Aloizego Suliſtrowſkiego pretenſye ścielących, iako też Debitorow do maſſy pod konkurs poddaney zawiniaiących, iżby na termin tymże Dekretem oznaczony, to ieſt na dzień 15. mca Lipca Ru bieżącego 1800 w Dobrach Szemetowczyzna zwanych w Powiecie Zawileyſkim leżących, iako w mieyscu Dekretem na expedyowanie Sądu Taxatorſko Exdywizorſkiego deſtynowanym z dowodami ſwoiemi ſtawaii